

درآمدی بر نورومیتولوژی

www.ketab.ir

سرشناسه: ناصر مقدسی، عبدالرضا، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور: ناصر مقدسی، عبدالرضا / عبدالرضا
ناصر مقدسی.

مشخصات نشر: فرهامه، ۱۳۶۵.

مشخصات ظاهری: ۲۲۸ ص.: مصوبه (رنگی).

جدول، نمودار: ۵/۹ × ۵/۱۹ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۸۴-۰۷-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیا.

موضوع: انسان--تکامل

موضوع: Human evolution

موضوع: اسطوره‌شناسی

موضوع: Mythology

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ د ۴ ۲۵ ن/ GN۲۸۱

رده‌بندی دیویی: ۵۹۹/۹۳۸

شماره کتابشناسی ملی: ۴۵۵۷۹۱۵

www.farhameh.ir
farhameh@gmail.com

۰۹۱۰۴۵۱۷۲۱

۰۲۱۰۸۸۸۰۸۵۷

درآمدی بر فقه و حقوق

© حق چاپ: ۱۳۸۵، فرهامه

نوبت چاپ: اول

مؤلف: دکتر عبدالرضا ناصر

صفحه آرا: شبنم شهبازی

طراح جلد: شایان مرادی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۲۵۰۰۰ تومان

© همه حقوق برای انتشارات فرهامه محفوظ است. هرگونه
نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره
کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد
و بررسی و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و مانند آنها)
بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی
قابل پیگیری است.

فهرست

فصل اول

۱۵ طلوع مغز

۵۷ منابع فصل اول

فصل دوم

۶۳ طلوع انسان

۱۵۵ منابع فصل دوم

فصل سوم

۱۶۷ عروج انسان

۲۰۱ منابع فصل سوم

فصل چهارم

۲۰۵ ابر انسان

۲۲۱ منابع فصل چهارم

نمایه

پیش‌گفتار

این کتاب ادامه منطقی کتاب‌های قبلی من بخصوص کتاب «میتاخیز اسطوره» است. در آن کتاب، من در مورد مسئله «دیدن» صحبت کردم که به رابطه «مغز و اسطوره» می‌پردازد و می‌خواهد بداند که اسطوره‌های ما تا چه میزان متأثر از ساختار فیزیولوژی مغز ما بوده‌اند. آیا ممکن است که شکاف و متنوعی اسطوره‌ها بخصوص در زمانی که انسان اولین تجربه‌های تماس با جهان پیرامونی را کسب می‌کرده است، متأثر از کارکرد مغز او بوده باشد؟ و آیا این تأثیرپذیری به انسان و انسان محدود مانده و یا نه کماکان ادامه دارد؟

پس از چاپ آن کتاب من به جاش رو به یادداشت‌برداری برای نوشتن کتابی مستقل پرداختم. «نورومیتولوژی» کردم که در نهایت به این کتاب منجر شد. من در مورد محتویات کتاب در این مقدمه چندان صحبتی نمی‌کنم، زیرا هر توضیحی ناکافی خواهد بود و خواننده باید با صبوری و گام به گام مطالب کتاب را پی بگیرد. باید بگویم تا قبل از تألیف این کتاب چیز چندانی

در مورد «تکامل انسان» و «سردۀ هومو» نمی‌دانستم. لذا اکثر موضوعاتی که در این کتاب آورده‌ام برای خود من تازه و جالب بوده است. از آنجا که شناخت چگونگی تکامل (فرگشت) انسان و تحولاتی که برای گونه‌های مختلف سردۀ هومو اتفاق افتاده است، در درک چگونگی تأثیرپذیری اسطوره‌های ما از ساختار و کارکرد مغز بسیار اهمیت دارد، لذا خواهمشدم قبل از هر گونه نتیجه‌گیری در مورد صحت و سقم ادعای این رشته جدید، ساعاتی را به این و به آن کتاب بپردازم تا با هم در دنیای شگفت‌آور تکامل انسان غوطه بخوریم. چنان‌که در طول کتاب خواهید دید، این غوطه‌خوردن طی چهار فصل صورت می‌گیرد. فصل اول که «طلوع مغز» نام دارد و چگونگی تکامل سیستم عصبی را جستجو و پیگیری می‌کند. در فصل دوم ما با «طلوع انسان» روبرو هستیم. این فصل طولانی‌ترین و در عین حال مفصل‌ترین فصل این کتاب می‌باشد. در این فصل به مهم‌ترین پارامترهای دخیل در اسطوره‌ها پرداخته می‌شود و نشان می‌دهیم که چگونه خصیصه‌های خاص چشم‌ها در نخستی‌ها، تغییراتیست که در سردۀ هومو، استفاده از ابزار و نیز در نهایت توانایی کنترل آتش پایه‌ای اساسی برای به وجود آمدن و شکل‌گیری اساطیر است. در ضمن ما به رابطه‌ی متقابل این کشفیات بزرگ انسانی با عملکرد مغز او نیز می‌پردازیم. فصل سوم اما به «هوموساپینس» می‌پردازد. به گمان من این فصل فقط در پیوند با فصل قبلی قابل درک است. در هوموساپینس ما به دنبال چگونگی تداوم و تغییر اسطوره‌ها هستیم نه

ایجاد آنها. در نهایت، فصل آخر که فصل بسیار کوتاهی خواهد بود به «آینده تکامل انسان» پرداخته و به این پرسش می‌پردازد که آیا ممکن است که آینده تکامل انسان نیز متأثر از اسطوره‌ها و رازورزی باشد؟ این چیزی است که من در این کتاب جستجو کرده‌ام. تا آنجا که نگارنده می‌داند این نخستین کتاب و پژوهش در زمینه نورویتولوژی می‌باشد، اما بی‌تردید برای من خلق الساعه به وجود نیامده است و زمینه‌های متنوعی در پیدایش آن دخالت داشته‌اند.

کردگی دبستانی بودم که با کیفی بر دوش به مدرسه می‌رفتم. به نهار با خودم نجوا می‌کردم که چه می‌شد من هم یک فسیل شوم که ناگهان چشمم به سنگی عجیب افتاد. سنگ را از کنار جاده برداشتم. می‌شد استخوان‌های سنگ‌شده یک فسیل را دید. آن سنگ را برای مدت‌ها همچون یک گنج در اتاق بگه داشته بودم و ساعت‌های زیادی از دوران کودکی‌ام به نگاه کردن به این فسیل گذشت. بعدها فسیل‌های دیگری هم بردم و اکنون مجموعه کوچکی از فسیل دارم که مرا به دنیای عجیب تکامل می‌برد. لذا آنچه در این کتاب نوشتم در واقع بخشی از سودای کودکی من می‌باشد. امیدوارم بتوانم این راه را ادامه دهم و می‌خواهم پس از این کتاب، کتابی مفصل در مورد نورویتولوژی بر اساس یافته‌های باستان‌شناسی و دیرینه‌شناسی در فلات ایران بنویسم.

در پایان باید از استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر ابوالقاسم اسماعیل‌پور تشکر و قدر دانی کنم. راهنمایی‌ها

و توصیه‌ها و تشویق‌های ایشان یاریگر بزرگ من در تألیف این کتاب بوده است. از دوستان فرزانه‌ام سرکار خانم دکتر معصومه ابراهیمی و آقای دکتر پیمان متین بسیار ممنون و سپاس گزارم، چاپ و انتشار کتاب‌هایم جز در سایه همت و راهنمایی‌های این دو بزرگوار ممکن و میسر نبوده است. من همواره خود را وامدار این دو استاد انشمنده می‌دانم.

در نهایت، این مقدمه کوتاه را با بیتی از حضرت حافظ به این می‌رسانم. بیتی که نه تنها مشوق من برای تداوم این کار بوده، بلکه همواره به من یادآوری کرده که جستجوی علم و حقیقت، بزرگ‌ترین ودیعه‌ای است که می‌تواند به یک انسان داده شود:

ما باده می‌خوریم و سرفشان هم چون
روزی به قدر همت هر کس مقدر است

تهران، شهریور ۱۳۹۵